

Civil szervezetek: NAV 1% igénylése és fogadása

A civil szervezetek életében az alapító okirat ([alapító okiratsablon](#)), az alapszabály az egyik legfontosabb dokumentum. Ez szabályozza a működésüket, hogy mit csinálhatnak és mit nem, és ez tartalmazza azokat az előírásokat is, melyek ahhoz szükségesek, hogy egy-egy civil szervezet 1% fogadó szervezetté váljon.

Az alapító okiratnak, alapszabálynak kötelezően tartalmaznia kell, hogy:

- a szervezet közvetlen politikai tevékenységet nem folytat,
- eredményét nem osztja fel,
- gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak támogató jelleggel, alapcélját nem veszélyeztetve végezhet,
- közhasznú tevékenységet [közhasznú szervezetek](#) folytat (a közfeladatra vonatkozó jogszabályi helyet, helyeket továbbra is szerepeltetni kell az alapító okiratban, alapszabályban).

Az egyik legnagyobb tévhit az 1%-al kapcsolatban, hogy a szervezetnek [közhasznú jogállással](#) kell rendelkeznie, bár ez koránt sincs így. A közhasznúság kapcsán csak egyetlen dolognak, egyetlen előírásnak kell megfelelni: [közhasznú tevékenység](#) a regisztrációt megelőzően, majd azt követően is folyamatosan végeznie kell! Közhasznú tevékenységet pedig minden civil szervezet végezhet, jogállástól függetlenül. Arra azonban figyeljünk oda, hogy akkor ez kellően dokumentált legyen, és pl. a beszámolóban is megjelenjenek az erre vonatkozó adatok. A közhasznú jogállás tehát nem egyenlő a közhasznú státusszal, annál is inkább nem, hogy közhasznú jogállás (is) csak közhasznú tevékenység folytatása mellett kérelmezhető (két év folyamatos működés után).

Azon szervezetek, akik már évek óta regisztráltak szervezetek az [1% os fogadó szervezetek között](#), nem kell, hogy évről évre megújítsák ezen regisztrációjukat, de a törvényekben leírt paramétereknek meg kell felelniük folyamatosan! Fontos tudni, hogy ezeknek az előírásoknak alapító okirati, alapszabályi, és működési szinteken is meg kell felelni, hiszen ha bármelyik sérül, az 1% keretében kiutalt összegek visszafizetési kötelmét is megalapozhatja!

Új fogadó szervezetek esetében tehát az egyik pillér az alapító okirat, alapszabály, melyet egy regisztrációs eljárás kell, hogy kövessen, az alábbiak szerint:

- regisztrációs eljárás akkor indítható, ha a magánszemély rendelkező nyilatkozata évének első napja előtt két évvel korábban a szervezetet a bíróság nyilvántartásba vette;
- belföldi székhelye van.
-

Amennyiben a fenti paramétereknek az alapítvány, egyesület megfelel, akkor az EGYREG (jelenleg [21EGYREG](#)¹) nyomtatványon kezdeményezheti a regisztrációját a NAV által vezetett nyilvántartásba, névjegyzékbe, mely az 1% fogadására jogosult civil szervezeteket tartalmazza. Viszont, ha változik valami, adott esetben a vezetőség felelőssége a névjegyzékből való törlés kérése is (ide tartozik az is, ha egy civil szervezet a

¹ [Szja 1%! Letölthető a civilszervezetek 21EGYREG-adatlapja](#) 2021.09.01.

Már letölthető a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) honlapjáról a 21EGYREG jelű adatlap, amit azoknak a civilszervezeteknek kell beadniuk, akik 2022-től igényt tartanak magánszemélyek 1%-os felajánlására, és korábban még nem regisztráltak.

végelszámolás, vagy egyéb módon a megszűnés mezejére lép)! De legyünk figyelemmel arra is, hogy több olyan eset is lehetséges, amikor egy-egy civil szervezet nem felel meg az 1% fogadási kritériumainak.

A regisztrációt egyszer kell elvégezni, minden év szeptember 30-ig van erre lehetősége az újként regisztrálni kívánó civil szervezeteknek. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a határidő jogvesztő hatályú! **A regisztrációs nyomtatványhoz (EGYREG) mellékelni kell a hatályos alapító okiratot, alapszabályt PDF csatolmányként. Mivel jogvesztő határidővel van dolgunk, a regisztrációt akkor is érdemes kezdeményezni, ha az adott szervezet épp alapító okirat, alapszabály módosítás alatt áll!** Az adóhatóság a hosszú évek tapasztalata alapján rendkívül rugalmasan áll a regisztrációkhoz, igyekeznek mindenben a szervezetek segítségére lenni, nem ritka a többszöri telefonos megkeresés sem!

A korábban már regisztrált szervezetek figyelmét szeretném felhívni arra, hogy bár a regisztrációt ismételni nem szükséges, **az EGYREG nyomtatvány adattartalmát érintő változásokat** az általános változásbejelentési metódus mentén **az aktuális EGYREG nyomtatványon be kell jelenteni!**

A fogadó szervezetek figyelmét fel kívánom hívni arra, hogy ez egy elszámolással érintett támogatás, melynek elszámolása az érintett évhez tartozó KOZ nyomtatványon történik. Az 1%-os támogatásra a működés és a számvitel során is figyelmet kell fordítani, és erre is igaz, ha ezen támogatás terhére elszámoltuk már az adott tételt, akkor az más támogatási elszámolásba már nem kerülhet bele. Felhívom a figyelmet, hogy a támogatás elszámolás nem könyvelői kompetencia, ennek ellenére rendre az a tapasztalat, hogy a civil szervezetek mintegy elvárják a könyvelőtől az elszámolás elkészítését is. Kisebb tételek esetében ez lehetséges lehet, de nem a normál könyvviteli munka részei, nagyobb volumen esetén pedig – pláne ha több támogatási forrás is rendelkezésre áll – nem tudja a könyvelő egyedül besorolni az elszámolásra kerülő tételeket.

A NAV 1% [költségvetési támogatásnak](#) minősül, és felhasználási szabályai az alábbiak szerint alakulnak:

1. Korlátlanul a cél szerinti közhasznú tevékenység megvalósítására.
2. Fenntartással, működéssel kapcsolatos költségek finanszírozására, a felhasználás évében max a felhasznált összeg 25%-ig, de max. 25 MFt összegig. Ezen belül reklám és marketing célokra maximum 10%, de max. 10 MFt összeghatárig.

A könyvelés típushibái 1%-os támogatással kapcsolatosan:

- elmarad a költségek és a támogatás összerendelése (pl. munkaszám);
- közhasznúsági melléklet nem kerül kitöltésre, holott a közhasznú tevékenységeket ott lehet szerepeltetni;
- a beszámoló eredménykimutatás részében sem a közhasznú tevékenység bevételei, sem a közhasznú tevékenység ráfordításai soron nem mutatnak ki semmit, erre pedig különösen fontos figyelni, hiszen erre tekintettel egy ellenőrzés akár a korábbi években kiutalt egy százalékos támogatást is visszafizetetheti!

²**Letölthető a 21EGYAD** A személyi jövedelemadó 1%-áról a 2021. rendelkező évben a civil kedvezményezett javára rendelkezett magánszemélyek adatainak megismerése iránti kérelem [21EGYAD](#)

forrás:

[Minden amit a Közhasznúságról tudni kell 2020.](#)

² <https://nav.gov.hu/nav>

Letölthető 21EGYSTAT A kedvezményezett részére felajánlott személyi jövedelemadó 1%-ára vonatkozó statisztikai adatok megismerése iránti **kérelem**
[EGYSTAT nyomtatvány](#)